

9. 12. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Internetová doména a její právní aspekty

Každý z nás se již jistě v dnešním virtuálním světě XXI. století setkal s internetovou doménou, a to buď aktivně jako držitel vlastní internetové domény za účelem prezentace svých webových stránek nebo pasivně jako „surfař internetem“ vyhledávající nové informace. Avšak málokdo se již zamýšlí nad zařazením internetové domény v právním světě. Jakým způsobem lze internetovou doménu definovat? Jaké důsledky má vznik nové internetové domény určitého znění? Lze se vůbec domáhat právní ochrany internetové domény? Na tyto a další otázky se pokusím odpovědět v následujícím textu.

Z technického hlediska se na internetovou doménu pohlíží jako na adresu webových stránek. Skládá se vždy nejméně ze dvou částí, a to z unikátního názvu a názvu tzv. TLD (top-level domain). Jen pro znázornění doménou může být CAK a jejím TLD je CZ. Spojením těchto dvou částí dostaneme kompletní internetovou doménu, tj. CAK.CZ. Za internetovou doménu se platí každý rok doménovému úřadu, který ji spravuje. Cena internetových domén se liší v závislosti na TLD (např. .cz, .com, .net, ...). Jen pro úplnost by bylo vhodné zmínit, že pod TLD spadají nejvyšší národní domény, přičemž pro Českou republiku je určující národní doména cz. Příkladem domény druhé úrovně tzv. SLD (second-level domain) je již laicky řečeno spojení nejvyšší národní domény a jiného členu, jímž může být název firmy, společnosti či konkrétní služby.

Názory, co se myslí internetovou doménou z právního hlediska, se částečně mezi odborníky liší. Osobně se přikláním k názoru, že se jedná o tzv. „jinou majetkovou hodnotu“ dle ustanovení §118 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „občanský zákoník“). Nepochybně lze tvrdit, že internetová doména v dnešním „virtuálním světě“ vytváří reálně ocenitelnou majetkovou hodnotu, se kterou příslušný vlastník může zcela libovolně disponovat.

Internetovou doménu lze zakoupit vždy na celé násobky roku počínaje dnem registrace, nejvýše však na deset let. Pro ty z vás, kteří nehodláte v nejbližší době využívat internetovou doménu, ale uvažujete o jejím využití v budoucnu, existuje tzv. služba rezervace internetových domén. Rezervace internetové domény slouží pouze k zablokování doménového jména, avšak na základě této služby nelze v žádném případě webové stránky provozovat. Jinými slovy registrací internetové domény je tato doména na stanovenou dobu vyhrazena držiteli. Pro provoz webových stránek je však potřeba navíc objednat službu umístění webové stránky. V případě, že se rozhodnete internetovou doménu převést na třetí subjekt i tato situace je možná prostřednictvím určeného registrátora vaší internetové domény. Provádí se to na základě písemné žádosti držitele a budoucího držitele oné převáděné internetové domény.

Právní instituty související s internetovou doménou

V současné právní úpravě chybí právní předpis, který by internetovou doménu výslovně upravoval, anebo řešil její právní ochranu. Z tohoto důvodu je v této oblasti třeba postupovat dle obecné právní

úpravy a průřezově vybrat právní instituty, které lze v oblasti internetových domén využít. Jedná se zejména o instituty sloužící k ochraně hospodářské soutěže, ochranných známek nebo osobnostních práv. V neposlední řadě je také možné se inspirovat konstantní rozhodovací praxí našich obecných soudů či kvalifikovaných rozhodců Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Pro zajímavost zde odkazují na následující medializované judikáty[1] v oblasti internetových domén:

Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2001 sp.zn. Nc 1072/2001-7

Z tohoto soudního rozhodnutí plyne odkaz na institut ochrany hospodářské soutěže:

(1) Pokud jeden podnikatel při nabídce svých služeb v prostředí Internetu používá označení, které je podobné označení, jenž na stejném „trhu“ již dříve používá podnikatel jiný, jde nepochybně o jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže a takové jednání je objektivně způsobilé přivodit druhé straně (soutěžiteli), a potažmo i spotřebitelům (návštěvníkům Internetu), újmu.

(2) Dva odlišné podnikatelské subjekty jsou soutěžiteli v hospodářské soutěži i přesto, že jeden z nich neposkytuje telekomunikační služby, zatímco ten druhý ano. Oba účastníci se totiž setkávají v prostředí Internetu, kde propagují a nabízejí své služby, byť každý z jiné oblasti.

Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 21.12. 2000 sp.zn. 22 Cm 38/2000

Soud v tomto rozhodnutí došel k názoru, že registrace doménového jména nemá žádný statut jako ochranná známka či obchodní jméno a je tak pouze na žadateli o zápis příslušné domény, aby se vyvaroval porušování něčí ochranné známky či obchodního jména. Oprávněný nositel obchodního jména, resp. majitel ochranné známky, může se, dle názoru soudu, domáhat ochrany, pokud je dotčen, kromě jiného, nebezpečím vyvolání záměny, či parazitování na pověsti – viz §§ 47, 48 ObchZ. Při podnikání ve stejném oboru činnosti, t.j. textilní výrobě, může pak dojít k nebezpečí záměny o výrobci alespoň u spotřebitelské obce používající Internet.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 32 Odo 447/2006

Tento rozsudek se týkal konfliktu ochranné známky složené z doménového jména a obchodní firmy jiného soutěžitele. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud České republiky rozhodl o zdržení se užívání označení zaměnitelného s obchodní firmou a ochrannou známkou z doménového jména a zdržení se užívání databáze výrobků a o zaplacení zadostiučinění. Předmětem tohoto sporu byla zejména samotná registrace doménového jména, které bylo shodné jak s ochrannou známkou, tak i obchodní firmou jiného soutěžitele. Nejvyšší soud dovodil, že popsané jednání žalovaného, spočívající v zaregistrování předmětného doménového jména, jakož i v provozování internetových stránek pod touto doménou ke shodnému předmětu podnikání žalovaného a žalobkyně porušilo práva žalobkyně. Odvolací soud správně aplikoval příslušná ustanovení obchodního zákoníku pro popsané nekalosoutěžní jednání žalovaného a to jak generální klauzuli vyplývající z § 44 odst. 1 obch. zák., tak pro skutkovou podstatu parazitování na pověsti a zaměnitelnost vyplývající z § 47 a § 48 obch. zák.

Na základě výše zmíněné judikatury je možné na ochranu práva souvisejícího s internetovou doménou aplikovat následující instituty v našem právním řádu již upravené. Jedná se zejména o institut nekalé soutěže, jenž je upraven v zákoně č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, v platném znění (dále jen „obchodní zákoník“). Nekalá soutěž je vymezena obchodním zákoníkem jako jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy a současně je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Proto na základě tohoto institutu lze žalovat subjekt, který se dopustí nekalosoutěžního jednání. V tomto případě se bude jednat zejména o vyvolávání nebezpečí záměny nebo parazitování na pověsti dle ustanovení § 47 a § 48 obchodního zákoníku.

Pro úplnost je možné shrnout nároky, kterých se lze domáhat z nekalosoutěžního jednání

následovně:

- 1) zdržení se nekalé soutěže
- 2) odstranění závadného stavu
- 3) požadovat přiměřené zadostiučinění
- 4) požadovat náhradu škody
- 5) vydání bezdůvodného obohacení
- 6) právo přiznat uveřejnit rozsudek

V oblasti obchodního zákoníku je nutné zmínit jeho ustanovení § 12. Jedná se o ochranu proti neoprávněnému užívání obchodní firmy. I zde je možné se domáhat, aby se takového neoprávněného jednání zdržel a odstranil závadný stav. Dále je možné požadovat vydání bezdůvodného obohacení a přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto i v penězích, stejně tak lze žalovat i náhradu škody.

V souvislosti s internetovou doménou nepochybně souvisí i úprava týkající se ochranných známek a s tím související právní ochrana. Jedná se o úpravu zakotvenou v zákoně č. [441/2003](#) Sb., o ochranných známkách, v platném znění (dále jen „zákon o ochranných známkách“). Na základě zákona o ochranných známkách lze postihovat takové jednání, kdy dochází k užívání shodné nebo zaměnitelné internetové domény s ochrannou známkou. V případě takové kolize se lze úspěšně domáhat žalobou svých práv, tedy např. žalovat na zdržení se takového jednání. Proto bych v této souvislosti doporučila každému, komu záleží na dostatečné právní ochraně své internetové domény, aby si ji současně nebo lépe již dopředu nechal zaregistrovat jako ochrannou známku, a to jako ochrannou známku slovní nebo kombinovanou.

Řešení sporů, jejichž předmětem je internetová doména

Vzhledem k tomu, že jsem se v rámci tohoto článku zaměřila pouze na národní internetové domény s TLD .cz, je vhodné v souvislosti s řešením sporů odkázat na pravidla řešení sporů vytvořená sdružením CZ.NIC[2]. Toto sdružení při uzavírání jakýchkoliv smluv týkajících se internetových domén odkazuje na ustanovení článku 15.1. Pravidel registrace[3], jejíž součástí je tzv. rozhodčí doložka[4]. Na základě této rozhodčí doložky budou všechny spory splňující podmínky zákona č. [216/1994](#) Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů v platném znění mezi držitelem internetové domény a sdružením CZ.NIC řešeny Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Ačkoli by se spor dostal před obecný soud, dle ustanovení § 106 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, v platném znění postačí, aby jedna ze sporných stran uplatnila námitku rozhodčí doložky ve smlouvě, a soud řízení zastaví.

Pro komplexnost je nezbytné zmínit i situaci, kdy dojde k řešení sporu mezi držitelem internetové domény a třetí osobou. V takovémto případě je držitel internetové domény dle Pravidel registrace povinen vyvinout veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat ke smírnému řešení sporů týkajících se internetových domén, a nebo jejich registrací, které mohou vzniknout mezi držitelem a třetími osobami. Pokud se sporné strany nedohodnou na smírném řešení sporu, mají plnou volnost vyřešit svůj spor v rámci platných právních předpisů, tedy prostřednictvím rozhodčího řízení nebo obecných soudů. Tato plná volnost je však částečně v pravidlech registrace omezená, a to odkazem na „Rozhodčí veřejnou nabídku“, podle které je držitel doménového jména zařazeného v elektronické databázi doménových jmen v ccTLD. CZ spravované sdružením CZ.NIC povinen podrobit se rozhodčímu řízení v případě, kdy o to řízení projeví zájem třetí strana. Držitel tímto činí rozhodčí veřejnou nabídku v souladu s Pravidly alternativního řešení sporů[5], a to pro veškerá doménová jména Držitele, zařazená v elektronické databázi doménových jmen v ccTLD .cz spravované sdružením CZ.NIC. V Pravidlech alternativního řešení sporů existuje následující odstavec tohoto

znění:

„Držitel se neodvolatelně veřejně podrobuje pravomoci Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „rozhodčí soud“), v rozhodčím řízení před tímto rozhodčím soudem podle zvláštního dodatku Řádu rozhodčího soudu pro rozhodčí řízení on-line zveřejněného v Obchodním věstníku (dále jen „Řád on-line“), a to ve věci majetkového sporu, o němž lze uzavřít smír, v němž třetí osoba napadne jakékoliv Doménové jméno Držitele, zařazené v elektronické databázi doménových jmen v národní doméně ccTLD .cz spravované sdružením CZ.NIC, pokud třetí osoba písemně projeví vůči Držiteli vůli podrobit se pravomoci tohoto rozhodčího soudu v dané věci zejména tím, že písemně zahájí takový spor u tohoto rozhodčího soudu v souladu s Řádem on-line. Spor bude rozhodován jediným rozhodcem určeným předsedou rozhodčího soudu...“

Zcela nepochybně se zde projevuje trend zavádění formulářových rozhodčích doložek. Důvody, které k tomu vedou, spočívají bezesporu v rychlosti, neveřejnosti a tudíž i v diskrétnosti, v ochraně obchodního tajemství a v neposlední řadě i v ekonomické výhodnosti. Dále v této koncepci je možno shledat urychlení řešení sporů „jednoduchého práva“ a odlehčení české justici o desítky tisíc sporů ročně, což je jistě pozitivní trend.

Je však nutné podotknout, že se nejedná o klasickou rozhodčí doložku, kdy se na tomto způsobu řešení sporu dohodnou obě strany zcela svobodně a dobrovolně. Tato rozhodčí doložka je součástí adhezních smluv, kdy držitel internetové domény ani nemá možnost navrhnout jiné znění rozhodčí doložky.

Dále je třeba upozornit, že osoba napadající registraci internetové domény nemá povinnost vést spor u rozhodčího soudu namísto soudu obecného, jedná se pouze o její právo tak učinit s tím, že držitel internetové domény je pro tento případ zavázán podrobit se pravomoci tohoto rozhodčího soudu.

Otázku příslušnosti obecného soudu, pro případ kdy žalobce nevyužije rozhodčí veřejnou nabídku a nepodá žalobu k rozhodčímu soudu, řeší zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád (dále jen „občanský soudní řád“). V 1. stupni řízení bude obvykle příslušný krajský soud, viz ustanovení § 9 odst. 3 písm. k), l), m) občanského soudního řádu.

Doménové spory povětšinou začínají návrhem na předběžné opatření, které spočívá ve zdržení se určitého jednání, nebo v povinnosti něco konat. Z rozhodovací praxe je možné provést shrnutí, že žalovaný subjekt je převážně povinen odstranit internetovou stránku zobrazenou pod konkrétní internetovou doménou, nebo je povinen zdržet se užívání konkrétní internetové domény, anebo v neposlední řadě zdržet se převodu příslušné internetové domény na třetí osobu. Soud zároveň předběžným opatřením může rozhodnout, aby společnost CZ.NIC byla povinna zdržet se realizace převodu konkrétní internetové domény ze žalovaného na třetí osobu. Teprve následně se rozhoduje ve věci samé, které již může být různorodější. Avšak stále vycházíme ze zákonných nároků, které jsem již popsala výše - zejména v případě porušení hospodářské soutěže: zdržení se jednání nekalé soutěže, odstranění závadného stavu, přiměřeného zadostiučinění, náhrady škody, vydání bezdůvodného obohacení, anebo právo uveřejnit rozsudek.

Závěrem tohoto článku bych chtěla podotknout, že se nejedná o vyčerpávající výklad. Jedná se o široké spektrum otázek, které nelze shrnout do jednoho článku. Vždy je nutné zohlednit všechny okolnosti konkrétního případu a teprve následně analyzovat možné právní kroky.

Mgr. Kristina Lincerová

[Advokátní kancelář Dáňa, Pergl & Partneri](#)

Na Ořechovce 580/4
162 00 Praha 6 - Střešovice

tel.: +420-224 232 611
fax: +420-233 313 067
e-mail: akdpp@akdpp.cz

[1] <http://ictlaw.sk/domain-names/case-law>

[2] Jejich webové stránky naleznete na: <http://www.nic.cz/>

[3] Volně přístupné na: <http://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>

[4] Jejíž znění je následující:

Řešení sporů mezi držitelem a sdružením CZ.NIC

Nedohodnou-li se Držitel a sdružení CZ.NIC na vyřešení vzájemného sporu týkajícího se Doménového jména registrovaného Držitelem, budou takové spory rozhodovány u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.

Rozhodčí řízení bude konáno třemi rozhodci v Praze v českém jazyce podle řádu uvedeného rozhodčího soudu.

Rozhodčí nález je pro obě strany konečný a závazný.

[5] <http://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Stanovisko Spolku pro ochranu osobních údajů k právní úpravě cookies v České republice od začátku roku 2022](#)
- [Základní právní aspekty smart kontraktů - část 2.](#)
- [Úvod do práva smart kontraktů - část 1.](#)
- [Streamování počítačových her z pohledu práva](#)

- [Právní změny v oblasti e-commerce: přísnější pravidla pro objednávková „tlačítka“ v e-shopech](#)
- [QUO vadis 2019?](#)
- [Současná evropská rozhodovací praxe ve věcech omezování internetového prodeje a konec geo-blockingu](#)
- [Režim Safe Harbour v rámci poskytování hostingových služeb](#)
- [Live streaming programů po internetu a povinnost šíření \(must carry\) ve světle judikatury Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Poučovací povinnost advokáta a odpovědnost za škodu při výkonu advokacie](#)
- [Novela zákona o ochranných známkách](#)